

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Ενότητα 1: Εισαγωγή

Αλεξάνδρα Βασιλοπούλου

Σχολή Επιστημών της Αγωγής

Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική

Ηλικία

Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπαιδευτικής διαδικασίας

Χειμερινό εξάμηνο 2015

Διδάσκουσα: Αλεξάνδρα Βασιλοπούλου

avasil@ecd.uoa.gr

Μάθημα 1^ο: Πρακτική και θεωρητική εισαγωγή

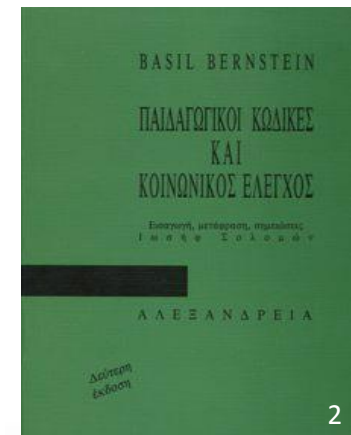
Ημερολόγιο μαθημάτων

Μάθημα 1	Εισαγωγή
Μάθημα 2	Η θεωρία των γλωσσικών κωδίκων του B. Bernstein: προεκτάσεις
Μάθημα 3-4	Εισαγωγή στη θεωρία των παιδαγωγικών πρακτικών του B. Bernstein
Μάθημα 5	Παιδαγωγικός μηχανισμός και παιδαγωγικός λόγος
Μάθημα 6	Το πεδίο της επικοινωνίας
Μάθημα 7	Η μελέτη των ορατών παιδαγωγικών πρακτικών
Μάθημα 8	Η μελέτη των αόρατων παιδαγωγικών πρακτικών
Μάθημα 9-10	Η μελέτη των πρακτικών γραμματισμού στην προσχολική εκπαίδευση και στην οικογενειακή αγωγή
Μάθημα 11-12	Η μελέτη των πρακτικών γραμματισμού σε μη προνομιούχα, πολιτισμικά ανομοιογενή σχολεία
Μάθημα 13	Ανακεφαλαίωση

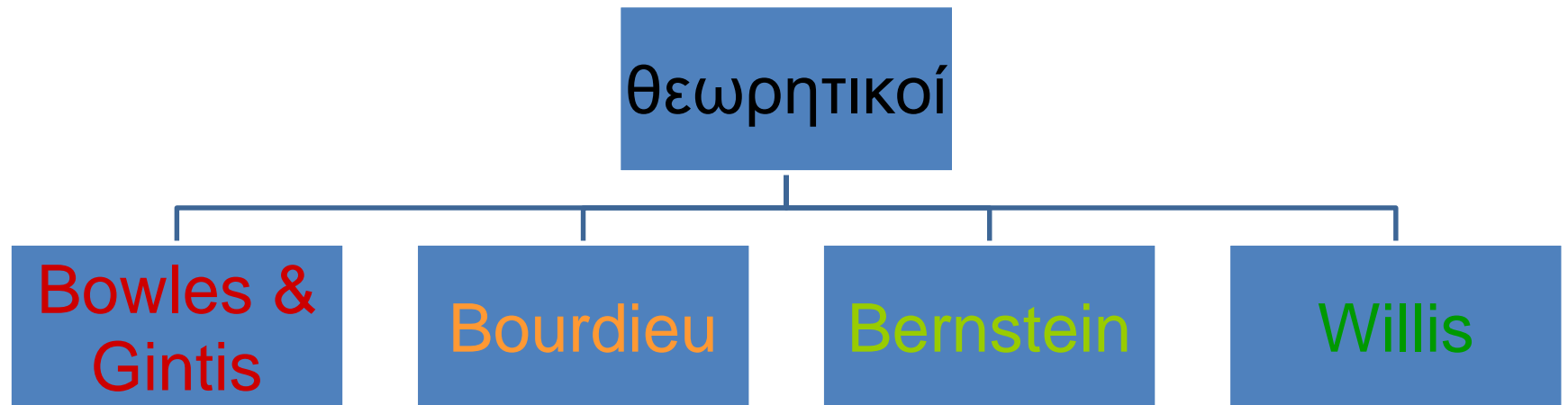
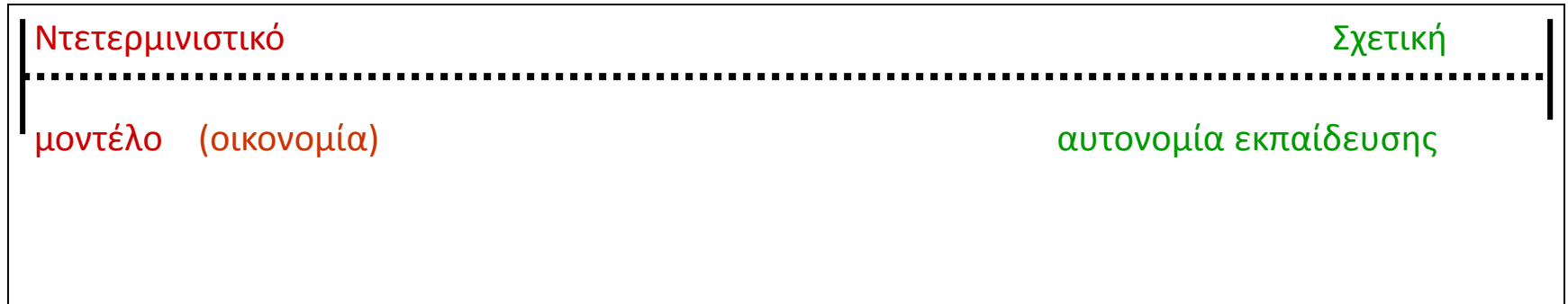

Συγγράμματα

- Bernstein, B. (2000)(γ' έκδοση)
Παιδαγωγικοί κώδικες και κοινωνικός έλεγχος, Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- ή
- Whitty, G. (2007) Κοινωνιολογία και σχολική γνώση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Σχέση εκπαίδευσης-κοινωνικών δομών στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης (MacLeod 2009)

- Επιστημονικό παράδειγμα αναπαραγωγής:
«σχέσεις με»
- Έργο Bernstein: «σχέσεις με» αλλά και
έμφαση στις «σχέσεις εντός»

(Bernstein 1990).

«Σε αντίθεση με την ομοιόσταση του (επιστημονικού) παραδείγματος της αναπαραγωγής, η προβληματική του Bernstein αφορά τους μετασχηματισμούς γιατί μελετά τις σχέσεις με και τις σχέσεις εντός» (Moore 2013: 114).

Εφαρμογές

- Σολομών (1998, 1999), Μπαγάκης (2006) (αξιολόγηση/αυτοαξιολόγηση σχολικής μονάδας)
- Κουλαϊδής και Τσατσαρώνη (2010), Λάμνιαν και Τσατσαρώνη (1998, 1999) (αναπλαισίωση, μελέτη εκπαιδευτικής πολιτικής)
- Whitty (2002, 2007, 2010) (σχολική γνώση, μελέτη εκπαιδευτικής πολιτικής)
- Morais & Neves (2001), Morais (2002), Morais, Neves&Pires (2004) (σχολική τάξη, μικτή παιδαγωγική)
- Moss (2001, 2002), Williams (1995, 2001) (μελέτες γραμματισμού)
- Freebody, Ludwig & Gunn (1995), Freiberg & Freebody (1995), Singh, Dooley & Freebody (2001), Singh, Nicolson & Exley (2001), Singh (2001a, 2001b) (Μελέτες γραμματισμού σε μη προνομιούχα, πολιτισμικά ανομοιογενή σχολεία στην Αυστραλία)
- Maton (2014a, 2014b) (Legitimate Code Theory, κριτικός ρεαλισμός)

Ερωτήματα

- 1) Πώς μπορούμε να αναλύσουμε διαφορετικές παιδαγωγικές πρακτικές;
- 2) Ποιες ταξικές παραδοχές (assumptions) εμπεριέχονται στις διαφορετικές παιδαγωγικές πρακτικές;
- 3) Ποιες οι εσωτερικές διαφοροποιήσεις διαφορετικών παιδαγωγικών;

Βιβλιογραφία

- Atkinson, P. (1985) *Language, Structure and Reproduction: An introduction to the sociology of Basil Bernstein*, London: Methuen.
- Bernstein, B. (1971) *Class, codes and control*, Vol. 1, London: Routledge & Kegan Paul.
- Bernstein, B. (1975) *Class, codes and control*, Vol. 3, London: Routledge & Kegan Paul.
- Bernstein, B. (1990) *The Structuring of Pedagogic Discourse, Class, codes and control*, Vol. 4, London: Routledge.
- Bernstein, B. (1998) Συνέντευξη με τον Ι.Σολομών, Παιδαγωγική, ταυτότητες, σύνορα. Μιλώντας για μια θεωρία συμβολικού ελέγχου, *Σύγχρονα Θέματα*, 66: 125-134.
- Bernstein, B. [1996](2000 αναθεωρημένη έκδοση) *Pedagogy, Symbolic Control and Identity: Theory, Research, Critique*, Oxford: Rowman & Littlefield.
- MacLeod, J. (2009) (3^η έκδοση) *Ain't No Makin' it: Aspirations & Attainment in a Low-Income Neighborhood*, Colorado: Westview Press.
- Moore, R. (2013) *Basil Bernstein: The thinker and the field*, London: Routledge.
- Sadovnik, A.R. (1995) Basil Bernstein's theory of pedagogic practice: a structuralist approach, στο A. R. Sadovnik (επιμ.) *Knowledge and Pedagogy: The sociology of Basil Bernstein*, Westport: Ablex, 3-35.
- Σολομών, Ι. (1997) «Η ανάλυση των εκπαιδευτικών πρακτικών ως κοινωνιολογικό αντικείμενο: θεωρητικές αρχές και προϋποθέσεις» στο Θ. Μυλωνάς (επιμ.) *Κοινωνιολογία της Ελληνικής Εκπαίδευσης: Απολογισμός, νέες έρευνες, προοπτικές*, Πάτρα: Αχαϊκές Εκδόσεις.
- Σολομών, Ι. (2000)(γ' έκδοση) «Εισαγωγή στην προβληματική της πολιτισμικής αναπαραγωγής του Basil Bernstein» *Παιδαγωγικοί Κώδικες και Κοινωνικός Έλεγχος*, (εισαγωγή-μετάφραση Ι. Σολομών), Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

Τέλος Ενότητας

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Έχουν προηγηθεί οι κάτωθι εκδόσεις:

- Έκδοση διαθέσιμη [εδώ](#).

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών, Αλεξάνδρα Βασιλοπούλου 2015. Αλεξάνδρα Βασιλοπούλου. «Οι κοινωνικές παράμετροι της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Εισαγωγή». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2015.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: opencourses.uoa.gr/courses/ECD105.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Εικόνες/Σχήματα/Διαγράμματα/Φωτογραφίες

Εικόνα 1: ΜΠΑΖΙΛ ΜΠΕΡΝΣΤΑΪΝ, Παιδαγωγικοί κώδικες και κοινωνικός έλεγχος. Copyright 2015 Alexandria Publications. Σύνδεσμος: <http://www.alexandria-publ.gr/book.php?id=147>. Πηγή: www.alexandria-publ.gr.

Εικόνα 2: ΜΠΑΖΙΛ ΜΠΕΡΝΣΤΑΪΝ, Παιδαγωγικοί κώδικες και κοινωνικός έλεγχος, Δεύτερη έκδοση, εκδόσεις Αλεξάνδρεια. Copyrighted.

Εικόνα 3: ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΗ ΓΝΩΣΗ, Geoff Whitty, εκδόσεις Επίκεντρο. Copyrighted. Σύνδεσμος: <http://www.politeianet.gr/books/9789606647390-whitty-geoff-epikentro-koinoniologia-kai-scholiki-gnosi-151501>. Πηγή: www.politeianet.gr.

